

PATVIRTINTA

Vilniaus „Šviesos“ pradinės mokyklos
direktorius 2016 m. rugpjūčio 23 d.
įsakymu Nr. V-151

VILNIAUS „ŠVIESOS“ PRADINĖS MOKYKLOS POVEIKIO PRIEMONĖS IR JŲ TAIKYMO TVARKA

Vadovaujantis „Rekomendacijomis dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams (LR švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymas Nr. V-1268)“ ir kitais teisės aktais, nustatomos šios **Poveikio priemonių taikymo sąlygos**.

POVEIKIO PRIEMONĖS

1. Netinkamas Mokinio elgesys, kaip pagrindas taikyti poveikio priemones, suprantamas kaip Mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą Mokinio elgesys.

2. Poveikio priemonės taikomos Mokiniui tik tada, kai Mokykla yra išnaudojusi kitas galimas priemones (vesti individualūs pokalbiai su Mokiniu, ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) arba bent vienu iš jų, svarstyta Vaiko gerovės komisijos ir kitos priemonės) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui.

3. Taikant numatytas poveikio priemones atsižvelgiama į Mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas, poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias, aplinkybes.

4. Mokyklos darbuotojas, siekdamas užtikrinti Mokyklos bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

4.1. pakeisti Mokinio ugdymosi vietą (t.y. laikinas Mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant Mokinio ugdymąsi kitoje Mokyklos patalpoje arba teikiant Mokiniui reikiamą švietimo pagalbą);

4.2. iškviešti Mokyklos vadovą ar jo įgaliotą atstovą;

4.3. organizuoti Mokinio daiktų patikrinimą;

4.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus (t.y. su fiziniu kontaktu susiję Mokyklos darbuotojo veiksmai Mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti Mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią).

5. Mokiniui pritaikyta poveikio priemonė ir Mokyklos darbuotojo veiksmai Mokinio atžvilgiu fiksuojami raštu ir pateikiama Vaiko gerovės komisijos pirmininkui.

6. Apie Mokiniui pritaikytą poveikio priemonę nedelsiant informuojamas Mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, Mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, taip pat, esant būtinybei, savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrius ir (ar) teritorinė policijos įstaiga.

UGDYMOSI VIETOS PAKEITIMAS

7. Ugdymosi vietos pakeitimas gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai Mokinio elgesys akivaizdžiai griauna mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.

8. Pakeitus ugdymosi vietą, Mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas kito Mokyklos vadovo arba jo įgaliojo asmens paskirto darbuotojo arba Mokiniui teikiama reikiama švietimo pagalba.

9. Mokinio ugdymosi vieta pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratęsiama Mokyklos vadovo ar jo įgaliojo asmens sprendimu, atsižvelgus į Mokyklos vadovo paskirto darbuotojo (prižiūrėjusio Mokinį pakeitus jo ugdymosi vietą) arba švietimo pagalbos specialisto rekomendaciją, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

MOKYKLOS VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS IŠKVIETIMAS

10. Mokyklos darbuotojas gali išsikviesti Mokyklos vadovą ar jo įgalioją asmenį, kad padėtų nutraukti netinkamą Mokinio ar mokinių grupės elgesį.

11. Mokyklos vadovas ar jo įgaliojtas asmuo tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir Mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes Mokinio(-ių) ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą Mokiniui(-iams).

MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

12. Jeigu Mokyklos darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog Mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, Mokyklos darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja Mokyklos vadovą arba jo įgalioją asmenį.

13. Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti Mokyklos draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos. Esant reikalui, jų sąrašas gali būti tvirtinamas atskirai Mokyklos vidaus darbo tvarkos taisyklėse ar kituose Mokyklos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose.

14. **Mokyklos darbuotojas ir (ar) Mokyklos vadovas arba jo įgaliojtas asmuo turi teisę prašyti Mokinio parodyti jo asmeninius daiktus.** Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

15. Jeigu Mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du Mokyklos darbuotojai, vienas iš jų – Mokyklos vadovas arba jo įgaliojtas asmuo. **Paaiškėjus, kad Mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant informuojami Mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.**

16. Jei Mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami Mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir jie kviečiami atvykti į Mokyklą. **Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo gali būti informuojama teritorinė policijos įstaiga.**

17. Kol atvyks dėl Mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, Mokinys prižiūrimas Mokyklos vadovo arba jo įgaliojo asmens paskirto Mokyklos darbuotojo.

PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

18. **Mokyklos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus Mokinio atžvilgiu gali taikyti tais atvejais, kai siekiama:**

- 18.1. apsaugoti Mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;
- 18.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį Mokinio elgesį prieš kitus Mokinis, Mokyklos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;
- 18.3. neleisti Mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pašalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

18.4. nutraukti Mokinių tarpusavio muštynes, jei Mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius Mokyklos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

18.5. nutraukti Mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

18.6. atskirti Mokinį, griaunantį bendrą klasės tvarką ar Mokyklos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui, klasės, salės, valgyklos ar pan.). Pamokos metu iš klasės pašalintas Mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis kitoje Mokyklos patalpoje, prižiūrimas Mokyklos vadovo ar jo įgalioto asmens paskirto darbuotojo, arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba. Mokyklos renginio metu pašalintas Mokinys turi būti prižiūrimas Mokyklos vadovo ar jo įgalioto asmens paskirto darbuotojo, kol teigiamai pasikeičia Mokinio elgesys (pavyzdžiui, Mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol Mokinį pasiima jo tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti Mokinio negali arba organizuoti Mokinio perdavimą tėvams (globėjams, rūpintojams) arba bent vienam iš jų nėra tikslinga.

19. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali varijuoti nuo stovėjimo tarp Mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš Mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam Mokinio elgesiui (pavyzdžiui, siekiant atitverti kelią prie lango, jei Mokinys grasina iššokti, ar pan.), vedimo paėmus už rankos, iki Mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant Mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui, kai siekiama nutraukti Mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti Mokinio save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol Mokinys nurims, ir pan.).

20. Fizinis kontaktas su Mokiniumi yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

- 20.1. Mokinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;
- 20.2. Mokinį vedant už rankos;
- 20.3. guodžiant Mokinį;
- 20.4. pasveikinant Mokinį arba pasisveikinant;
- 20.5. padedant neįgaliam Mokiniumi;
- 20.6. mokant Mokinį groti instrumentu, šokti;
- 20.7. rodant Mokiniumi, kaip atlikti fizinius pratimus;
- 20.8. rodant Mokiniumi, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymosi procese naudojamas priemones;
- 20.9. teikiant pirmąją pagalbą.

21. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas Mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

- 21.1. naudojami kaip bausmė;
- 21.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;
- 21.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;
- 21.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

22. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.

23. Mokyklos darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

Mokykla

Tėvai ar globėjai _____
(vardas, pavardė, parašas)

_____
pareigos, vardas, pavardė, parašas

_____
vardas, pavardė, parašas

A.V.

_____
vardas, pavardė, parašas

